

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 13169/15

Hacı CANPOLAT / Türkiye

Başkan

Branko Lubarda,

Hâkimler

Jovan Ilievski,

Diana Sârcu

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 29 Mart 2022 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("İkinci Bölüm"),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde bulunan ve 1979 doğumlu bir Türk vatandaşı olan ve Şanlıurfa'da ikamet eden, Londra Barosuna bağlı avukatlar S. Karakaş ve R. Reynolds tarafından temsil edilen Hacı Canpolat'ın ("başvuran"), 2 Nisan 2012 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca Mahkemeye yapmış olduğu 13169/15 no.lu başvurusu,

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2022. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Sözleşme'nin 14. maddesi ile birlikte 8. maddesine ilişkin şikâyetin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde Türkiye yetkilisi olan Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilen Türk Hükümetine (“Hükümet”) bildirilmesine ve başvurunun geri kalanının kabul edilemez olduğuna ilişkin kararı,

Tarafların görüşlerini,

Hükümetin, başvurunun bir komite tarafından incelenmesine ilişkin itirazının Mahkeme tarafından reddedildiği kararı dikkate alarak gerçekleştirdiği müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

DAVANIN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın nüfus kaydında adının değiştirilmesine yönelik talebinin reddedilmesi ile ilgilidir.

2. Başvuran, 6 Nisan 2009 tarihinde, Birecik Asliye Hukuk Mahkemesi (“Asliye Hukuk Mahkemesi”) önünde adını değiştirmek için bir talepte bulunmuştur. Nüfus kaydında adı Hacı olarak kaydedilmiş olsa da aile çevresinin kendisine “Rojdem Mirhat” şeklinde hitap ettiğini belirtmiştir.

3. Asliye Hukuk Mahkemesi, 16 Ekim 2009 tarihinde, Türk Medeni Kanunu'nun 27. maddesi anlamında, ilgilinin adının değiştirilmesi için geçerli neden görülmediği gerekçesiyle başvuranın talebini reddetmiştir. Bu bağlamda Asliye Hukuk Mahkemesi, başvuranın doğum belgesinde yazılı adının “Hacı” olduğunu, nüfus kaydının bu doğum belgesine dayandığını, başvuranın açıklamaları, tanıkların ifadeleri ve güvenlik güçlerinin araştırma raporu dikkate alındığında, ilgilinin genel olarak “Hacı” adıyla tanındığını ve “Rojdem Mirhat” adını yalnızca en yakın çevresinin bildiğini tespit etmiştir.

4. Yargıtay, 3 Ekim 2011 tarihinde, itiraz edilen kararın usul ve kanuna uygun olduğu kanısına vararak, başvuranın temyiz başvurusunu reddetmiştir.

5. Başvuran, Sözleşme'nin 8. maddesini ileri sürerek, yetkili makamların, adının değiştirilmesine yönelik talebini reddetmesinden şikâyetçidir.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

6. Hükümet, yetkili makamların, başvuranın talebini reddederek, ilgilinin özel hayatına saygı hakkı ile toplumun menfaatlerinin korunması gerekliliği arasında adil bir denge kurduklarını ileri sürmektedir.

7. Başvuran bu iddiaya karşı çıkmaktadır.

8. Mahkeme adın değiştirilmesi konusundaki içtihadından doğan ilkeleri hatırlatmaktadır (*Aktaş ve Aslaniskender/Türkiye*, no. 18684/07 ve 21101/07, §§ 42-45, 25 Haziran 2019).

9. Somut olayda başvuran, aile çevresinin kendisine başka bir isimle hitap ettiğini iddia ederek, nüfus kaydında adının değiştirilmesini talep etmiştir. Bu talep, başvuranın en yakın çevresi hariç genel olarak mevcut adıyla tanındığını ve dolayısıyla, başvuranın talebini haklı gösteren bir gerekçe bulunmadığını tespit eden ulusal mahkemeler tarafından reddedilmiştir.

10. Mahkeme, ilke olarak, ulusal makamların, toplum içinde bir adın kullanılmasından ziyade başka bir adın kullanılmasına atfedilen sıkıntının düzeyini değerlendirmek için daha iyi bir konumda bulduklarını hatırlatarak (*Stjerna/Finlandiya*, 25 Kasım 1994, § 42, A serisi no. 299-B), somut olayda çatışan menfaatlere ilişkin yaptığı değerlendirmede, ulusal makamların kendilerine tanınan takdir yetkisini aştıkları ve Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında başvurana karşı pozitif yükümlülüklerini yerine getirmedikleri sonucuna varmak için herhangi bir neden bulunmadığı kanaatine varmaktadır.

11. Mahkeme, yukarıda belirtilenleri dikkate alarak, söz konusu şikâyetin, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası

uyarınca, açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerektiği sonucuna varmaktadır.

12. Başvuran aynı zamanda, Sözleşme'nin 14. maddesi bağlamında başka bir şikâyet ileri sürmüştür.

13. Mahkeme, elinde bulunan unsurların tamamını göz önünde bulundurarak ve ihtilaf konusu olay ve olguların yetkisine girdiği ölçüde, söz konusu şikâyetin Sözleşme'nin 34 ve 35. maddelerinde belirtilen kabul edilebilirlik koşullarını karşılamadığını ve Sözleşme ve Protokolleri tarafından öngörülen hak ve özgürlüklerin ihlaline ilişkin herhangi bir belirti bulunmadığını tespit etmektedir.

14. Sonuç olarak başvurunun bu kısmı, Sözleşme'nin 35. maddesinin 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup 5 Mayıs 2022 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Branko Lubarda
Başkan